

Śaraṇāgati

av Svāmī Sadānanda Dāsa

Till svenska och © Kid Samuelsson 2010

Med śaraṇāgati = śaraṇāpatti menas följande:

Bhaktan som känner sig störd av fruktan för saṃsāra, dvs. förvandlingsvärlden och återfödelsen i denna, och den därmed sammanhängande gruppen av de 6 slagen av vikāra, tar sin tillflykt till śaraṇam.

Detsamma gör också den som inte begär någonting förutom bhakti, inte heller frihet från saṃsāra och de sex fienderna¹, ty han hindras av sin egen vaimukhyam, dvs. Guds-frånvändhet.

Med śaraṇam menas den ort där varje lidande förintas, också det som uppstår ur vaimukhyam. Śaraṇam innebär alltså an-anya-gati, dvs. inte bege sig någon annanstans än till det som śaraṇam innebär.

[De 6 olika formerna av vikāra är:

1. Janma, dvs. bli synlig, ”födelse”;
2. Sattā, dvs. momentan existens;
3. Vṛddhi, dvs. tillväxt;
4. Vipariṇāma, dvs. förändring, vanställande;
5. Kṣaya, dvs. borttynande;
6. Nāśa, dvs. bli förintad, bli osynlig, ”död”.]

An-anya-gati är tvåfaldig:

1. Att ge uttryck för att man förutom denna śaraṇam inte har någon annan āśraya, dvs. tillflykt.
2. Att uppge det som man av inte alltför stor klokhet förväntade sig āśraya hos.

Exempel på dessa båda är Bhā. X.3.27 och Bhā. XI.12.14–15 liksom Gītā 18.66.

Śaraṇāgati innebär nu inte bara att ta sin tillflykt till Bhagavān eftersom det förutom hos Honom inte finns något slut på allt lidande, utan att helt klart och tydligt vilja inrikta sig på Bhagavān.

¹ De sex inre fienderna är lust (kāma), vrede (krodha), girighet (lobha), stolthet (mada), vanmakt, förvirring, brist på rätt kunskap (moha) samt avund- och svartsjuka (mātsarya).

Kännetecknet, lakṣaṇam, som visar att śaraṇāgati ägt rum, definieras på följande sätt:

ānukūlyasya-saṁkalpaḥ¹ prātikūlya-vivarjanam²
rakṣiṣyatīti³ viśvāso goptṛtve varaṇam⁴ tathā
ātmānikṣepa⁵-kārpaṇye⁶ śadvidhā śaraṇāgatiḥ

Śaraṇāgati är 6-faldig [ṣad = sex]:

1. *Saṁkalpa*, dvs. viljebeslutet att göra det som är anukūla, dvs. i Bhagavān's och Hans bhakta-s' anda och i andan av den som har tagit tillflykt (śaraṇām) och dennes bhāva, dvs. inre relation, till Bhagavān.
2. Att uppge allt som är *pratikūla*, dvs. som står i motsats till det tidigare nämnda anukūla;
3. Den fasta övertygelsen: Han ska rädda mig (från förlusten av min sevā);
4. Att utvälja Bhagavān till sin upprätthållare (av sin sevā);
5. Att helt överlåta sig till Bhagavān. Det kortaste uttrycket för detta är ordet "namaḥ".

I Padma Purāṇam's Uttara-khaṇḍa heter det: "I ordet 'namaḥ' betyder 'ma' ahaṁkṛti, dvs. arrogansen, att man själv är den handlande personen; 'na' betyder förnekande av 'ma', alltså uttryck för att ātmā-n, som håller sig för att vara sina höljen, och även ātmā-n i sig, inte är svatantra, dvs. fri eller under sin egen kontroll, utan 'bhagavat-paratantra', dvs. beroende av Bhagavān. Därför ska man helt och fullt uppge åsikten att man är i stånd att existera eller handla utifrån sig själv."

I Brahma-Vaivartta-Purāṇam heter det: "Bhagavān Keśava är inte långt från dem som har av sagt sig ahaṁkṛti, men hela berg står emellan dem som har ahaṁkṛti och Bhagavān."

Och i Bhā. III.9.9 heter det: "Så länge någon, oh Herre, håller sig för att vara självständig från Bhagavān, håller ātmā-n's höljen för att vara ātmā-n själv – båda uttryck för Māyā's kraft som föranleder honom att bemöda sig om sinnesobjekten –, så upphör inte saṁsṛti, dvs. villfarelsen att ātmā-n befinner sig i saṁsāra, trots att alla bemödanden i förvandlingsvärlden är förgäves och fyllda av lidande."

6. *Kārpaṇyam*, dvs. nedvärdering av ens egen person, ungefär motsvarande sañcāri-bhāva-n dainyam.

Ordet kārpaṇyam kommer från kṛpaṇa. I Upanishaderna kallas den kṛpaṇa, som dör utan ātmā-kunskap. Kārpaṇyam betyder alltså: "Oh Bhagavān, det finns ingen som har större karuṇā än Du, och ingen är mer beklagansvärd än jag." När det gäller bhakti är kārpaṇyam inte ett fastställande att man objektivt sett inte har någon bhakti till Bhagavān,

utan just för att man, objektivt sett, har detta, känner sig bhaktan som en som, subjektivt sett, saknar all bhakti.²

Av dessa 6 egenskaper som är bhakti-n's kännetecken, lakṣanam, är den fjärde egenskapen (att utvälja Bhagavān till sin upprätthållare) aṅgī, dvs. huvudsaken, de andra fem är aṅga-s, dvs. nödvändiga följeslagare till huvudsaken, aṅgī.

Śaraṇāgati är 3-faldig: kroppslig, språklig och tankemässig.

I Śrī Hari-Bhakti-Vilāsa heter det: ”Den som är śaraṇāgata, dvs. har tagit śaraṇāgati, säger med sin stämma: ’Jag är Din’, i sitt manaḥ tänker han detta, och med sin kropp uppehåller han sig på orterna förbundna med Bhagavān och glädjer sig.”

Den som har utfört en av alla de aṅga-s som åtföljer śaraṇāgati, den kommer sannerligen snabbt prema's högsta frukt i högsta grad till del. Andra, som inte har utfört śaraṇāgati i samma grad, blir alltefter graden av sitt fortskridande i śaraṇāgati förda närmare prema's mål.

Śaraṇāgati prisas på följande sätt i Bhā. XI.19.9:

”Jag ser, oh Bhagavān, för den människa, vars hjärta lider under de 3-faldiga kvalen på den förskräckliga förvandlingsvärldens väg, ingen annan śaraṇam än skyddet från Dina fot-lotusar, ty där strömmar amṛtam's regnmängder.”

[*Tritāpa* = det trefaldiga lidandet, består av:

1. Adyātmika-tāpa, dvs. lidande som stammar ur den egna personen;
2. Adhibautika-tāpa, dvs. lidande som andra människor eller levande varelser förorsakar;
3. Adhidaivika-tāpa, dvs. lidande som förorsakas av naturkrafterna, naturkatastrofer och deva-s, de som förvaltar naturkrafterna.]

Bhagavān's fot-lotusar utgör inte bara skydd mot förvandlingsvärldens kvalfulla hetta, utan är ett skydd som består av svalkande nektarregn. Därför säger Jīva Gosvāmī i förklaringen till denna vers:

”Inte bara varje form av lidande försvinner hos śaraṇāgata-n, den som tagit sin tillflykt, utan Bhagavān skänker honom t.o.m. regnet i form av Hans Egen mādhurī, dvs. ljuvlighet.”

Denna framställning av śaraṇāgati motsvarar Jīva Gosvāmī's Bhakti-Sandarbhā § 236.

² I ett brev från 10/12-59 kommenterar Sadānanda angående kārpaṇyam: Att reservationslöst erbjuda sann hjälp till andra, bhakti-upadeśa, undervisning om bhakti.

[Madhusūdana Sarasvatī säger i sin kommentar till Bhagavadgītā:

”Det finns en 3-faldig śaraṇāgati”:

1. ”Jag är Din”;
2. ”Du är min”; och
3. ”Jag är Du”,

och menar att den sista formen är den mest ypperliga.

Å andra sidan tillägger han: ”Jag är Du, som vågorna är i förhållande till oceanen, dvs. båda är ett, men oceanen har vågor, medan vågorna inte har någon ocean.”

När det gäller bhakti består śaraṇāgati, som sagts ovan, principiellt av formeln ”jag är Din”. Endast i särskilda former av prema-bhakti finns bhāva-n, dvs. det inre förhållandet till Bhagavān, att Han är min. Det som Sarasvatī kallar den tredje formen av śaraṇāgati, hör egentligen hemma under ātmānikṣepa, ty bhakta-n vet att hans ātmā och Bhagavān är oskiljaktiga och att ātmā-n liksom solens strålar inte är oberoende av Bhagavān.

De olika skolornas åsikter går vitt isär om vilken av de tre av Sarasvatī föreslagna formerna av śaraṇāgati som är den bästa, men i en sak är de alla överens: verklig śaraṇāgati är absolut nödvändig för varje form av sādhanam.]